

Het verhemelteplaatje: doen of niet?

Lip-, kaak- en gehemeltespleten (UCLP) zijn complexe aangeboren afwijkingen waarbij een teambehandeling past. Na een langdurige, geprotocolleerde behandeling blijven er regelmatig lichte onvolkomenheden bestaan. Een onderdeel uit het behandelprotocol bij pasgeborenen met UCLP is 'infant orthopedics' (IO). De IO ofwel een verhemelteplaatje werd geïntroduceerd rond 1950 door kindertandarts Mc Neil en wordt wereldwijd in allerlei variaties toegepast. Volgens voorstanders leidt IO tot verbeterde voeding en tongplaatsing, het sturen van groei en de positie van de maxillaire segmenten, waardoor de lipsluiting wordt gefaciliteerd, maar ook tot betere spraakontwikkeling alsmede psychologische steun voor ouders. Tegenstanders bestempelen IO tot een dure en complexe zorg, waarbij de geclaimde effecten niet zijn bewezen. Sinds de jaren '90 van de vorige eeuw wordt 'presurgical nasoalveolar orthopedic molding' (NAM), sterk gepropageerd, een vorm IO waarbij naast de eerder genoemde doelen de correctie van het nasale kraakbeen en de wekedelendeformiteit door middel van een nasale steun voorop staat. Het is niet bewezen dat deze extra nasale steun leidt tot blijvende positieve resultaten.

Om objectief vast te stellen wat de effecten van IO zijn werd een prospectieve 2-armige gerandomiseerd klinisch onderzoek opgezet, met 3 participerende schisiscentra (Nijmegen, Amsterdam en Rotterdam). In dit proefschrift worden algemene, orthodontische en chirurgische aspecten besproken: morfologie, groei en ontwikkeling van de bovenkaak, effecten op voeding, gewicht en lengte, esthetiek van het aangezicht en tevredenheid met het moederschap. De promovendus concludeert dat IO als een behandelmodaliteit binnen het protocol voor UCLP kan worden verworpen. In de participerende centra is het protocol aangepast en wordt geen IO meer toegepast. Prahll lanceert het voorstel voor het uitwerken en het implementeren van een richtlijn betreffende het gebruik van IO door de Nederlandse Vereniging voor Schisis en Craniofaciale Afwijkingen. Voor klinici met affiniteit voor schisis is dit proefschrift een 'must'.

E.M. Ongkosuwito, Rotterdam

C. Prahll

The effects of infant orthopedics in patients with cleft lip and palate. A randomized three-center clinical trial in The Netherlands

Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen, 2008

151 bl., geïll. ISBN 978 90 9022280 6. Academisch proefschrift

Occlusie in de praktijk

In de serie 'Quintessentials' is dit het vijfde deel over prothetische tandheelkunde. Dat het boek bij de subgroep prothetische tandheelkunde behoort, heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat het vooral gaat over de aspecten van occlusie bij prothetische restauratieve behandelingen. Het boek bestaat uit 8 hoofdstukken en heeft een toegift in de vorm van een DVD.

De DVD bevat prachtige illustraties en animaties van onderwerpen die men beter kan bevatten door ze te zien dan door uitgebreide en ingewikkelde beschrijvingen te lezen. Zo wordt uitstekend in beeld gebracht hoe de mandibula beweegt, wat cuspidaat- en groepsfunctie is en wat het zogenaamde laatstiekies-syndroom inhoudt. Deze animaties zijn met een prachtig en duidelijk gearticuleerd Engels ingesproken, zodat zelfs mensen die weinig ervaring hebben met gesproken Engels dit goed kunnen volgen. Daarnaast bevat de DVD een aantal films van klinische situaties, bijvoorbeeld de klinische diagnostiek van

temporomandibulaire disfunctie, een face-bowregistratie en het nemen van alginaatafdrukken. Het laatste onderdeel komt niet goed uit de verf door het gestuntel van de behandelaar en de minimale uitleg over zijn acties.

De inhoud van het boek is overzichtelijk gerubriceerd en voorzien van mooie afbeeldingen. Van hoofdstuk 1 tot 8 vindt overdracht van basale kennis plaats, waaronder interdigitering, pre-

matuur contact, parafunctionaliteiten en de rol die occlusie speelt in relatie tot het parodontium, het slijmvlies en implantaten. Hoofdstuk 8 is het langste hoofdstuk en bestaat uit 12 paragrafen die gaan over alle praktijksituaties waarbij kennis van occlusie onmisbaar is. In de tekst wordt steeds aangegeven wanneer de DVD verduidelijkende informatie verstrekt. Een lezer die geen computer bij de hand heeft, mist hierdoor op dat moment veel.

Het boek is aan te bevelen voor wie (dagelijks) te maken heeft met occlusie en dat zijn onmiskenbaar alle tandartsen, orthodontisten, kaakchirurgen, tandprotheticen, tandtechnici en tandheelkundestudenten. Voor bij uitstek deskundigen op het gebied van occlusie is er echter weinig nieuws onder de zon.

C. de Baat, Ridderkerk

R. Wassell, A. Naru, J. Steele, F. Nohl

Quintessentials. Prosthodontics 5. Applied occlusion

London: Quintessence Publishing Co. Ltd., 2008

166 bl., geïll. € 28.00. ISBN 978 18 5097 0989

